

Utredning på Kvarnhöjden

Särskild utredning, etapp 2
Kyrkeby 4:1 m. fl., Jörlanda socken
Stenungsunds kommun

Mattias Öbrink

Bohusläns museum Rapport 2011:23

BOHUSLÄNS MUSEUM

Fält med grå bakgrund och fet ram är obligatoriska för redovisning till FMIS.
För anvisningar, klicka på rubrikerna och länkar på sidan 2.

Geografiska och administrativa uppgifter

Län	Kommun	Landskap
Västra Götalands län	Stenungsund	Bohuslän
Socken/Stad	Kartblad	Fastighet/kvarter
Jörlanda	7B 7c	Kyrkeby 4:1 mfl

Beslutande länsstyrelse	Länsstyrelsens dnr	Beslut enligt KML	Datum för beslut
Länsstyrelsen, Västra Götaland	431-15051-2010	Särskild utredning enligt 2 kap. 11§ KML	2010-10-19

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr	Typ av undersökning/åtgärd	Fältarbetstid start	Fältarbetstid slut
NOK 702-2010/10196	Särskild utredning	2011-07-07	2011-07-08
Undersökande/ansvarig organisation	Ansvarig person	Typ av exploatering	
Bohusläns museum/Västarvet	Mattias Öbrink	Detaljplanearbete	
Uppdragsgivare/exploatör	Antal arbetsdagar	Beräknad rapporttid	Total faktisk kostnad
PEAB AB, Anders Perssonsg. 2, 401 80 Göteborg	2	8 h	49520

Beräknat	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
						32	16
Undersökt	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
		63				28	16

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr)

--

Datering

--

Rapport inkommer senare Ja Nej

Sammanfattning av undersökningsresultaten och förslag till fortsatta åtgärder

Sammanfattning av undersökningsresultaten

Under 2007 genomförde Bohusläns museum en särskild utredning, etapp 1, inom ett då aktuellt planområde, omfattande fastigheterna Kyrkeby 4:1 m.fl. Då påträffades fyra områden där det ansågs behövas en särskild utredning etapp 2. Dessutom ansågs att förundersökningar bör göras av de kända fornlämningar som finns inom planområdet (Eboskog 2007). Planområdet har därefter förflyttats något samt krympts. Den nu aktuella särskilda utredningen etapp 2 genomfördes därför inom och intill två av de redan utsedda områdena (B+D) samt i den del som tidigare inte ingick i planområdet. Totalt sju schakt grävdes med grävmaskin och 29 provgropar grävdes för hand med spade där det inte gick att komma fram med grävmaskin. Den norra ytan (yta B) utgjordes av mot norr svagt sluttande sandig ängsmark och åt väster av hållmarker med jordfyllda svackor och platåer. Den södra ytan (yta D) utgjordes av en igenvuxen våtmark med olika högre liggande platåer och sluttningar i anslutning till denna. Sparsamt med flinta samt en anläggning påträffades inom yta B. I ytans östra del fanns en jordkällare. Endast ett avslag av flinta och inga anläggningar påträffades inom yta D. Den nyttillkomna ytan inventerades, men inga synliga lämningar eller platser lämpliga för provgrävning påträffades.

Förslag till fortsatta åtgärder

Inga tidigare okända fornlämningar påträffades och ytterligare antikvariska åtgärder behövs inom de utredda områdena. Vid exploatering inom planområdet bör dock alltså området runt Jörlanda 158:1 förundersökas.

Mattias Öbrink
(Underskrift)

2011-07-11
(Datum)

Uppgifter om lägesbestämning

Mätmetod	Kommentar kring inmätning
RTK	
Skala	
Medelfel vid inmätning	

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till RAÄ](#)

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till länsstyrelse](#)

[Anvisning för objekttabell för enkel lämningstyp](#)

[Anvisning för objekttabell för sammansatt lämningstyp](#)

[Anvisning för antikvarisk bedömning, skadestatus och undersökningsstatus](#)

[Anvisning för beskrivning](#)

[Anvisningar för bilaga Objekttabell för särskild utredning](#)

Ifylld blankett skickas till: fmisreg@raa.se

Kontaktuppgifter: e-post: fornsok@raa.se, tel: 08 - 5191 8571 må - fre 9.00 - 11.30

Omslagsbild Foto taget av Mattias Öbrink. Fotot visar undersökning inom yta B

Bakgrund

Bohusläns museum genomförde 2011-07-07 till 2011-07-08 en särskild utredning etapp 2 inom fastigheten Kyrkeby 4:1 m fl. Bakgrunden till utredningen var att PEAB AB och Stenungsunds kommun arbetar med en detaljplan för nya bostäder. Uppdragsgivare och kostnadsansvarig var PEAB AB.

Bohusläns museum genomförde i samma område 2007 en särskild utredning etapp 1 inom det då aktuella planområdet. Vid denna identifierades fyra områden som behövde utredningsgrävas, dessutom markerades de områden runt de tidigare kända fornlämningarna som borde omfattas av förundersökningar (Eboskog 2007). Planområdet har därefter förflyttats något samt krympts. Den särskilda utredningen etapp 2 kom därför att omfatta två av de ytor som identifierades vid utredningen etapp 1 (yta B och D) samt en nyttillkommen yta i den nordöstra delen av planområdet som ej omfattades av utredningen etapp 1.

Fältarbetet

Inledningsvis gjordes en okulär besiktning av den nyttillkomna delen av planområdet för att eventuella ovan jord synliga lämningar och de områden som skulle provgrävas skulle identifieras. Inga ovan jord synliga lämningar påträffades och på grund av topografin fanns inga ytor som bedömdes behöva provgrävas här.

Därefter grävdes totalt sju schakt med grävmaskin och 29 provgropar för hand med spade där det inte gick att komma fram med grävmaskin. Schakten och provgroparna grävdes inom och intill två av de redan utsedda områdena (yta B+D). Den norra ytan (yta B) utgjordes av mot norr svagt sluttande sandig ängsmark och åt väster av hållmarker med jordfyllda svackor och plåtåer. Den södra ytan (yta D) utgjordes av en igenvuxen våtmark med olika högre liggande plåtåer och sluttningar i anslutning till denna. Sparsamt med flinta samt en anläggning påträffades inom yta B. I ytans östra del fanns en jordkällare. Endast ett avslag av flinta och inga anläggningar påträffades inom yta D.

Grävda schakt och provgropar samt den påträffade anläggningen mättes in digitalt med GPS. Fotodokumentation av undersökningens alla moment och detaljer gjordes fortlöpande med digitalkamera. Schakt och provgropar dokumenterades genom beskrivning. Den påträffade anläggningen undersöktes genom profilgrävning, profilen ritades och fotades.

Slutsatser och åtgärdsförslag

Inga tidigare okända fornlämningar påträffades och inga ytterligare antikvariska åtgärder behövs inom de utredda områdena. Vid exploatering inom planområdet bör dock alltjämt området runt Jörlanda 158:1 förundersökas.

Referenser

Eboskog, M. 2007. Berget vid Kyrkeby. Arkeologisk utredning etapp 1. Kyrkeby 4:1 m.fl., Jörlanda socken socken, Stenungsunds kommun. Bohusläns museum Rapport 2007:21. Uddevalla

Bilagor

Bilaga 1. Utdrag ur digitala fastighetskartan Stenungsunds kommun med aktuellt planområde, utredningsområden som identifierades vid särskild utredning etapp 1 samt de områden där förundersökning bör göras markerade. Skala 1:10 000. Godkända från sekretessynpunkt för spridning Lantmäteriet 2011-07-04. Dnr 601-2011/1985.

Bilaga 2. Schaktplan över utredningsområden yta B och D. Skala 1:2 000

Bilaga 3. Tabell över grävda schakt

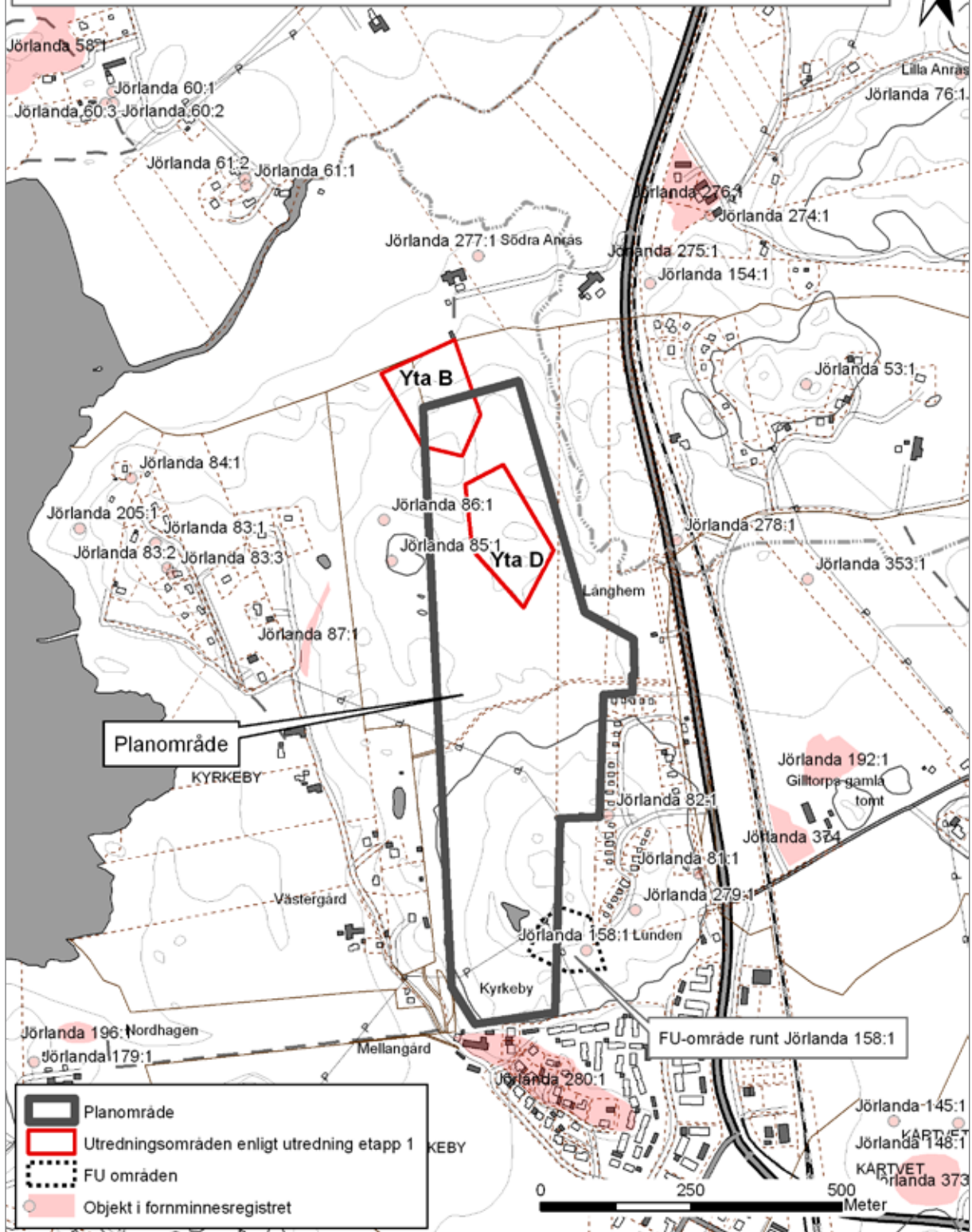
Bilaga 4. Tabell över grävda provgropar

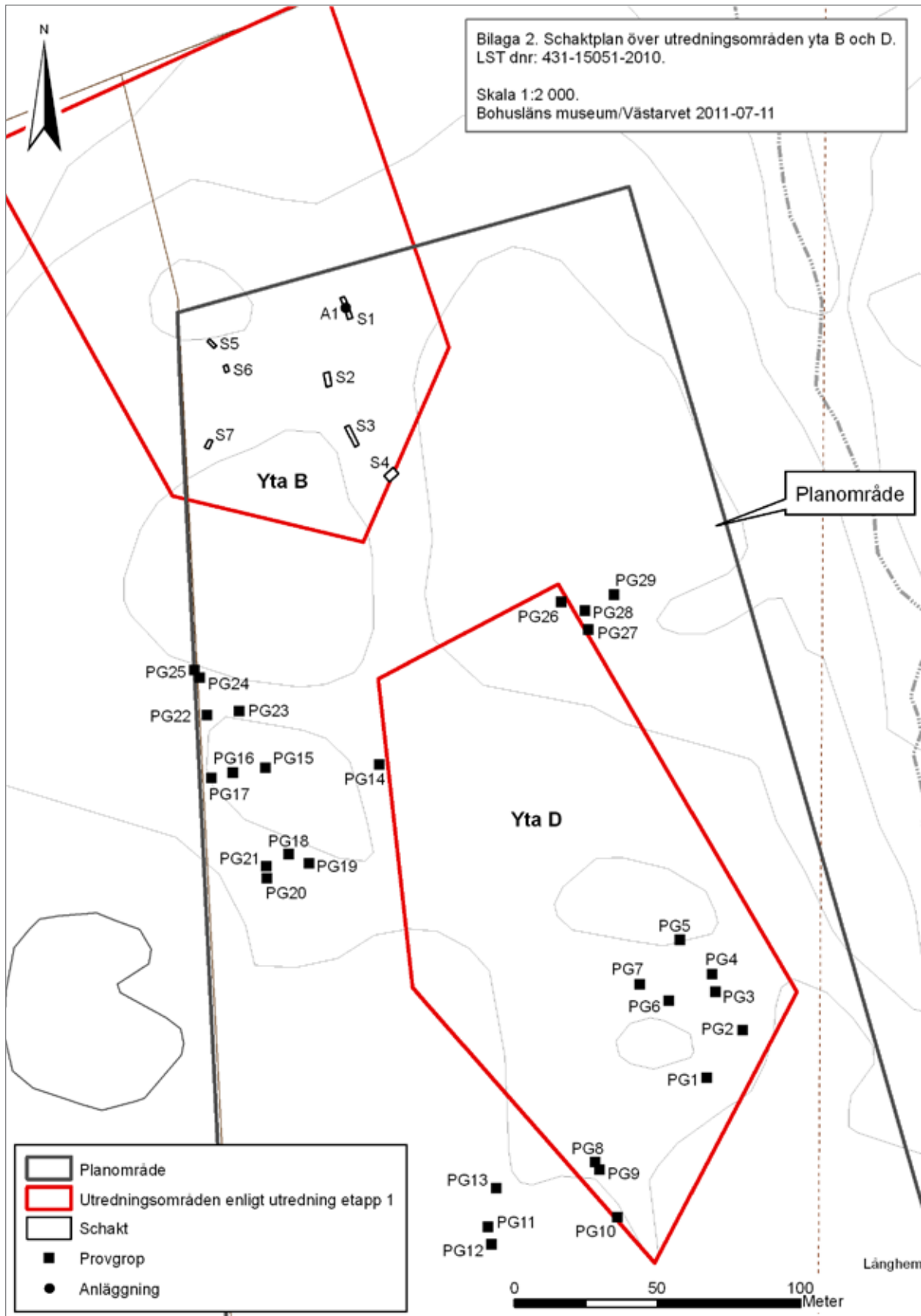
Bilaga 5. Profilritning anläggning A1

Fynd: Inga fynd omhändertogs.

Bilaga 1. Utdrag ur digitala fastighetskartan Stenungsunds kommun med aktuellt planområde, utredningsområden som identifierades vid särskild utredning etapp 1 samt de områden där förundersökning bör göras markerade. LST dnr: 431-15051-2010.

Skala 1:10 00.
Bohusläns museum/Västarvet 2011-07-11

Bilaga 3. Tabell över grävda schakt

Schakt	Längd i m	Bredd i m	Djup i m	Beskrivning	Anläggningar	Fynd	Övrigt
1	8,0	1,6	0,30	Matjord 0,20-0,25 m tjock. Därunder brun grusig sand med fläckar av mörkbrun humös sand	A1	Flera avslag av flinta	Flera diffusa mörka fläckar varav en möjlig anläggning
2	4,5	1,6	0,40	Matjord 0,2-0,3 m tjock. Därunder brun sand med en större fläck av mörkbrun humös sand i mitten			
3	7,5	1,6	0,30	Matjord 0,20-0,25 m tjock. Därunder brun sand med fläckar av mörkbrun humös sand			Flera diffusa mörka fläckar som troligen är stenlyft
4	4,5	2,6	0,30	Matjord 0,20-0,25 m tjock. Därunder brun sand med fläckar av mörkbrun humös sand		Två avslag av flinta	Flera diffusa mörka fläckar som troligen är stenlyft
5	2,5	1,6	0,20	Förna 0,05-0,10 m tjock. Därunder berg i NV, svartbrun silt i SÖ			
6	2,5	1,6	0,25	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun stenig sand			
7	3,0	1,6	0,25	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun stenig sand			

Bilaga 4. Tabell över grävda provgropar

Prov-grop	Storlek i m	Djup i m	Beskrivning	Fynd
1	0,5×0,5	0,30	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös silt 0,1 m tjock. Under detta grå silt	
2	0,5×0,5	0,22	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös silt 0,1 m tjock. Under detta gulbrun silt 0,02 m tjock. Under detta berg	
3	0,5×0,5	0,15	Förna 0,15 m tjock. Därunder berg	
4	0,5×0,5	0,25	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun torvig silt. Från 0,15-0,25 m djup berg	
5	0,5×0,5	0,25	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun torvig silt 0,1 m tjock. Under detta gulbrun silt	
6	0,5×0,5	0,30	Förna 0,1 m tjock. Därunder svart humös silt 0,1-0,2 m tjock. Från 0,2-0,3 m djup berg	
7	0,5×0,5	0,20	Förna 0,1 m tjock. Därunder grå sand 0,1 m tjock. Under detta berg	
8	0,5×0,5	0,40	Förna 0,1 m tjock. Därunder grå lera 0,2 m tjock. Under detta gul lera	
9	0,5×0,5	0,30	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun sand 0,1 m tjock. Under detta grå lera	
10	0,5×0,5	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder grå sand	
11	0,5×0,5	0,20	Förna 0,1 m tjock. Därunder grå silt	
12	0,4×0,4	0,20	Förna 0,1 m tjock. Därunder grå silt	
13	0,5×0,5	0,40	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös sand 0,25 m tjock. Under detta grå silt	
14	0,5×0,5	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder svart torvig sandig silt. Från 0,15-0,20 m djup berg	
15	0,5×0,5	0,20	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun torvig silt	
16	0,5×0,5	0,15	Förna 0,15 m tjock. Därunder berg	
17	0,5×0,5	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder brun grusig sand	1 avslag av flinta
18	0,5×0,5	0,55	Förna 0,15 m tjock. Därunder svartgrå torvig sand 0,3 m tjock. Under detta grå sand	
19	0,5×0,5	0,50	Förna 0,15 m tjock. Därunder svartgrå torvig sand 0,3 m tjock. Under detta grå sand	
20	0,5×0,5	0,10	Förna 0,1 m tjock. Därunder berg	
21	0,5×0,5	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder svartgrå humös sand 0,15 m tjock. Under detta grå sand	
22	0,5×0,5	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder brun humös sand 0,05 m tjock. Under detta grå grusig sand	
23	0,4×0,4	0,20	Förna 0,1 m tjock. Under detta brun humös sand 0,1 m tjock. Under detta berg	
24	0,5×0,5	0,50	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös sand 0,2 m tjock. Under detta grå sand	
25	0,5×0,5	0,40	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös sand 0,10-0,15 m tjock. Under detta grå sand	
26	0,5×0,5	0,30	Förna 0,1 m tjock. Därunder brun humös sand 0,10-0,15 m tjock. Under detta berg i V del, grå sand i Ö del	
27	0,4×0,4	0,20	Förna 0,15 m tjock. Därunder brun humös sand 0,05 m tjock. Under detta berg	
28	0,4×0,4	0,10	Förna 0,1 m tjock. Därunder berg	
29	0,4×0,4	0,30	Förna 0,15 m tjock. Därunder brun humös sand 0,1 m tjock. Under detta grå silt	

Bilaga 5. Profilritning anläggning A1

